

EU SDG Profile Creator 2025.2

Упутство за коришћење

Датум креирања: 17. јун 2025. године

Резиме

Овај водич вас упућује како да користите **EU SDG Profile Creator 2025.2** апликацију, за креирање профила за скуп EU SDG индикатора.

Садржај

Садржај

Поглавље 1. Почетак рада	3
Увод	3
Системски захтеви.....	3
Инсталација.....	4
Поглавље 2. Креирање EU SDG профила	5
Избор параметара	5
Преглед профила	9
Збирна статистика	11

Поглавље 1. Почетак рада

Увод

Уједињене нације (УН) су 2015. године заједно са међународним и националним актерима усвојиле Агенду за одрживи развој 2030. Дефинисаних 17 циљева одрживог развоја (SDG) и 169 потциљева демонстрирају широк опсег ове нове агенде. Поред тога, у циљу мерења напретка ка циљевима одрживог развоја у контексту ЕУ, Европска комисија је развила свој скуп EU SDG индикатора, који се разликује од глобалне листе УН. За више информација о EU SDG индикаторима погледати веб страницу <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/overview>.

EU SDG Profile Creator је десктоп апликација која креира један документ, профил, у уобичајеном Microsoft Excel формату. Овај документ садржи на једном месту све податке за EU SDG индикаторе, добијене из базе података Евростата, и представљене у облику табела и графикана. Сваки индикатор је приказан на посебној Excel картици. Поред тога, програм нуди и могућност креирања збирне статистике за преглед доступности података за скуп EU SDG индикатора, за одабрану земљу.

Ова апликација користи API Statistics веб сервисе које нуди Евростат на њиховој веб локацији, на адреси <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/web-services>. Коришћењем ових бесплатних сервиса, подаци за EU SDG индикаторе се директно преузимају из базе података Евростата и форматирају на одговарајући начин за приказ у профилу.

Системски захтеви

EU SDG Profile Creator 2025.2 је **Windows desktop** апликација. Препоручени хардверски и софтверски захтеви за инсталацију и коришћење апликације су следећи:

- PC са процесором Intel (x86/x64), минимално 4GB RAM меморије
- Windows 7 или новија верзија
- MS Office Excel 2007 или новија верзија
- Активна интернет веза

Овај софтвер је бесплатан. Да би сте преузели програм, упутства за коришћење и инсталацију и погледали остале релевантне информације посетите веб сајт аутора <https://www.vladica.in.rs/>.

Инсталација

Овај програм можете да користите на два начина, или да га инсталирате или да користите портабилну верзију. Инсталација програма је веома једноставна и обавља се у неколико једноставних корака. **Упутство за инсталацију** садржи детаљне информације о томе где можете наћи програм за инсталацију и како да инсталирате овај програм. Након инсталације, на десктопу вашег рачунара ће се појавити нова икона, као на слици доле.

EU SDG
Profile
Creator
2025.2

Ако користите портабилну верзију, стартујте програм **EUSDGProfileCreator.exe** који се налази у фолдеру портабилне верзије овог алата.

Поглавље 2. Креирање EU SDG профила

Апликација **EU SDG Profile Creator** нуди приступ подацима за EU SDG индикаторе на једноставан начин и на једном месту. Почните тако што ћете прво покренути апликацију са десктопа свог рачунара, а затим изаберите параметре за које желите да тражите податке у бази података Евростата, да бисте креирали профил.

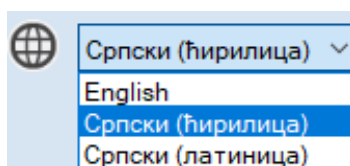
Избор параметара

Када покренете апликацију добићете само један прозор (форму). То је место где можете изабрати све параметре који су потребни за креирање профила. Изглед овог прозора је приказан на следећој слици.

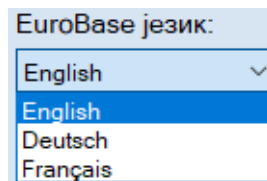
Код	Индикатор
01_10	Стопа ризика од сиромаштва или социјалне искључености
01_20	Лица у ризику од монетарног сиромаштва последице климатских промена
01_31	Стопа изразите материјалне и социјалне ускраћености
01_40	Лица која живе у домаћинству са веома ниским стандардом живота
01_41	Стопа ризика од сиромаштва код запослених лица

Следи објашњење сваког елемента на форми:

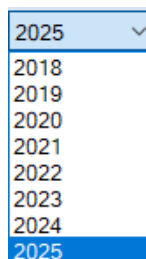
- Падајућа листа у горњем левом углу даје могућност избора између два језика **за приказ садржаја форме**. То су енглески и српски језик (ћирилица или латиница). *Погледајте слику испод.*

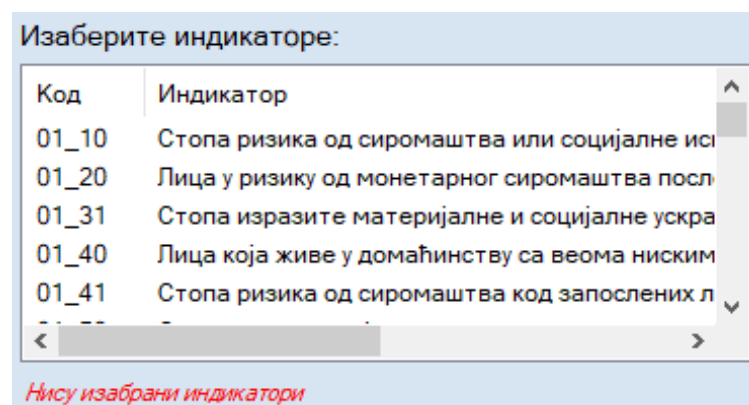
- Падајућа листа **EuroBase језик:** даје могућност избора између три језика понуђена на сајту Евростата: енглески, француски и немачки. Иницијално је изабран енглески језик. Имајте на уму да ће називи индикатора, јединице мере и остали параметри у креираном профилу бити приказани на језику који је овде изабран. *Погледајте слику испод.*

- Падајућа листа **EU SDG индикатори за:** даје могућност да одаберете годину за званични сет EU SDG индикатора, почевши од 2018. године. Иницијално је са листе изабрана најновија година, то је 2025. *Погледајте слику испод.*

- На основу изабране године, апликација ће приказати (попунити) листу са званичним EU SDG индикаторима за ту годину. На пример, ако се изабере 2025, ова листа ће приказати све индикаторе за 2025. годину. *Погледајте слику испод.*

Мора бити изабран барем један индикатор да би се могао креирати профил. Листа омогућава избор и више индикатора. На пример, могу се изабрати сви индикатори из SDG циља 1 (индикатори чији кодови имају префикс **01_**), а затим индикатор 12_10 итд. За избор свих индикатора са листе, на тастатури треба притиснути истовремено Ctrl+Shift+End.

- Листа поља за потврду **Изаберите државу:** нуди могућност да се изабере један или више географских параметара (земаља). Мора бити изабрана (поље чекирано) најмање једна географска одредница/територија. Иницијално су изабрани (чекирани) **Европска унија – 27 земаља (од 2020.)** и **Србија**, али се тај избор може лако променити. *Погледајте слику испод.*

Изаберите државу:

Албанија
 Аустрија
 Белгија
 Босна и Херцеговина
 Бразил
 Бугарска
 Канада
 Хрватска
 Кипар

ЕУ чланице
 ЕУ земље кандидати
 Отворени Балкан
 ЕФТА чланице

Поништи све

Изабрано: 2

Дугме **Поништи све** брише (ресетује) изабрано. Поља за потврду на десној страни дају могућност да се са листе брзо изаберу или искључе групације држава. На пример, ако је потврђено поље **ЕУ земље кандидати**, у листи ће бити изабране Албанија, Молдавија, Северна Македонија, Србија, Турска, Украјина и Црна Гора.

➤ Временски период(е) можете да изаберете тако што ћете изабрати једно од пет радио дугмади код дела **Изаберите период (у годинама)**. Начини за избор су:

- Ако је изабрана опција **Све**, из базе података Евростата биће преузети сви доступни подаци (све године) за изабране индикаторе и земље.
- Опција **Опсег** нуди избор распона година. Из базе ће бити преузети подаци за све године у дефинисаном опсегу. У доњем примеру, из базе података биће изабрани сви подаци од 2010. до 2015. године.

Изаберите период (у годинама):

Све Опсег Од: После

Од: До:

- Ако је изабрана опција **Од**, из базе података ће бити преузети подаци од изабране година надаље. У доњем примеру ће из базе података бити изабрани сви подаци почевши од 2010. године надаље (ка новијим).

Изаберите период (у годинама):

Све Опсег Од: Последњих:

године

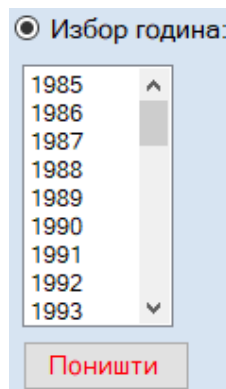
- Ако је изабрана опција **Последњих**, подаци за последњи расположиви број изабраних година биће преузети из базе података. У доњем примеру, биће преузети подаци за последњих пет година које су доступне у бази података.

Изаберите период (у годинама):

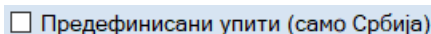
Све Опсег Од: Последњих: Избор година:

година временске серије

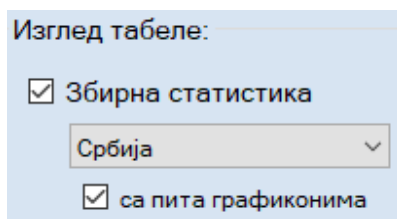
- е) Са опцијом **Избор година** може се направити било која комбинација година. На пример може се изабрати опсег година 2010-2015 и 2019. Кликните на дугме **Поништи** да би сте обрисали изабране године и почели од почетка избор година.

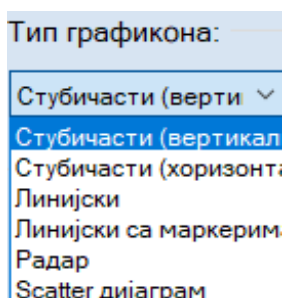
- Ако је означено поље за потврду (checkbox) **Предефинисани упити (само Србија)**, апликација ће креирати профил на основу постојећих података за Србију. На пример, подаци за SDG индикаторе из EU-SILC-а биће доступни од 2013. године надаље.

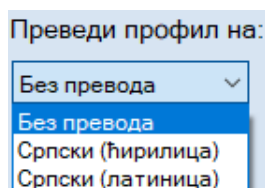
- Одељак **Изглед табеле:** нуди могућност креирања збирне статистике (расположивост података за SDG индикаторе) за изабрану земљу. У примеру испод изабрана држава је Србија, али то може бити било која земља са листе. Збирна статистика коју генерише апликација ће се у креираном профилу налазити на последњој картици **ЗБИРНА СТАТИСТИКА**. Ако поље **са пита графиконима** није изабрано (чекирано), збирна статистика неће садржати пита графиконе (десно од сумарне табеле).

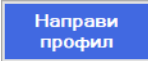
- Одељак **Опције графикана:** нуди вам да изаберете да ли у креираном профилу желите да имате или не графиконе. Ако желите да профил има само табеле, поље за потврду **Прикажи график.** не треба да буде изабрано (чекирано). Даље, можете да изаберете и тип графикана који ће бити креирани, међу шест различитих понуђених типова (*Погледајте слику испод*).

- Падајућа листа **Преведи профил на:** нуди превођење профила на српски језик (ћирилично или латинично писмо). Ако овде ниједан језик није изабран (**Без превода**), профил ће бити креиран на језику који је изабран у падајућој листи **EuroBase језик:**.

Важна напомена: Претходно објашњене параметре можете одабрати било којим редоследом!

Када изаберете све параметре, кликните на дугме да бисте креирали профил. Апликација ће приказати напредак при дну форме. Када завршите, само изаберите локацију и име датотеке да бисте сачували нови креирани EU SDG профил. То је све!

Напомена:

Морате имати интернет везу да бисте добили податке и креирали профил!

Постоји више начина за избор параметара, односно дефинисање профила који желите да добијете. На пример, можете изабрати само индикаторе из SDG циља 1 (индикаторе са префиксом **01_**), неке земље чланице ЕУ и земље кандидате, године 2015-2021¹, тип графикана линијски са маркерима или слично итд.

Преглед профила

Профил је Excel документ, креиран у xlsx формату. Сваки EU SDG индикатор се налази на посебној картици. Број Excel картица зависи од броја изабраних индикатора. Погледајте снимак екрана на доњој слици.

Картице су обојене стандардним бојама које је УН дефинисао за Циљеве одрживог развоја.

Картица САДРЖАЈ омогућава лакшу навигацију унутар профила, јер садржи на једном месту хиперлинкове ка картицама свих индикатора у профилу.

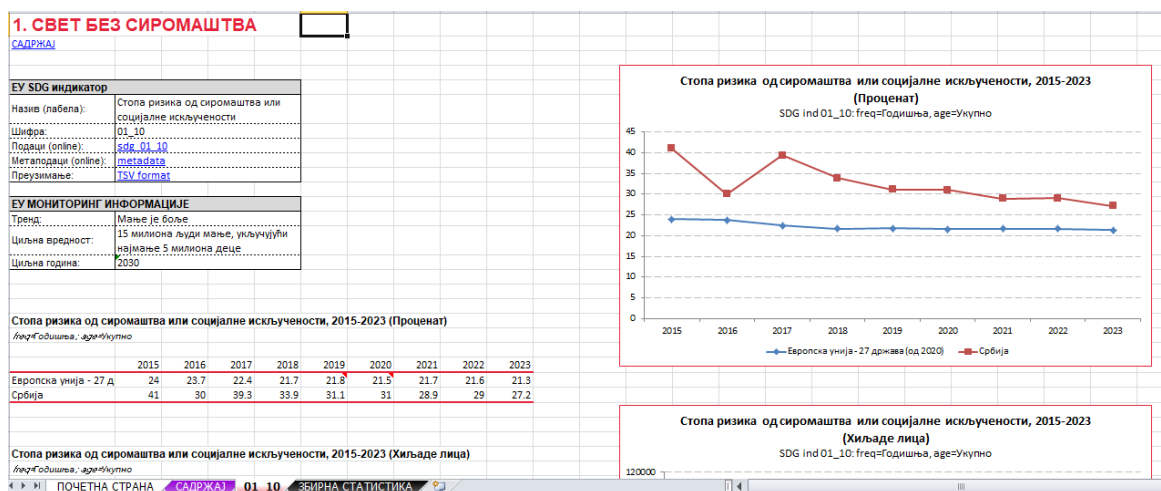
Пример испод приказује профил креиран само за један индикатор **01_10**, ради поређења Србије и ЕУ 27 за период од 2015. до 2023. године.

Први ред садржи назив SDG циља (краћа верзија), овде **1. СВЕТ БЕЗ СИРОМАШТВА** (како је дато на сајту Евростата). У наставку испод је мала табела која садржи информације: назив (лабела) индикатора, шифра индикатора (**01_10**) и директне везе до табеле са подацима, метаподацима и са линком за преузимање података у **tsv** формату са сајта Евростата. Затим, испод је табела са информацијама корисним за праћење овог индикатора: **Тренд, Циљна вредност и Циљна година**. Овде се види да је за овај индикатор боље (пожељан тренд) када су мање вредности (Мање је боље), што значи да се смањује сиромаштво. Даље, до 2030. године (циљна година) број сиромашних људи у Европској унији треба смањити за 15

¹ Ако желите да изаберете само једну годину можете изабрати опцију **Опсег** и унети исту годину у поља **Од:** и **До:** или изабрати само једну годину са листе коришћењем опције **Избор година**.

милиона, укључујући најмање 5 милиона деце (Циљна дефинисана вредност од стране Европске комисије).

Даље, на левој страни идући наниже су генерисане табеле са свим расположивим подацима. У овом примеру постоје четири табеле, две за целокупну популацију и две за популацију млађу од 18 година и вредности су приказане са две јединице мере, **Процент** и **Хиљаде лица**. Заглавље сваке табеле садржи назив индикатора, временски период(е) и јединицу мере. Поднаслови садрже додатне параметре специфичне за табелу.

За сваку табелу постоји одговарајући графикон (овде линијски графикон са маркерима) на десној страни. **Имајте на уму да је Excel графикон чист објекат (не слика)** и да омогућава веома лако даље прилагођавање, подешавање и коришћење у другим апликацијама.

Испод последње генерисане табеле налазе се додатне информације за овај индикатор: извор података, име скупа података, датум када је скуп података ажуриран и значење заставица (ознака). Коначно, на крају је дат кратак опис (метаподаци) за индикатор. **Све ове информације се преузимају директно из базе података Евростата и то је стање у тренутку када је направљен профил.**

Неки подаци долазе са ознакама (flags). Те ознаке су видљиве у оквиру за текст са коментаром, који се добија када се стрелица миша држи преко ћелије табеле која има придружену ознаку. У наставку је дат пример за индикатор **04_20**, са објашњењем испод табеле да ознака **b** означава да је у 2021. години дошло до прекида временске серије.

Стечено терцијарно образовање према полу, 2017-2023 (Процент)
 /freq=Годишња; sex=Жене; age=Од 25 до 34 године; isced11=Високо образовање (нивои 5-8)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Европска унија - 27 др	43.2	44.2	45.1	46.2	47.1	47.7	48.8
Данска	53.8	54.3	55.7	55.6	57.8	58.3	57.9
Хрватска	40	42.4	45.6	46.2	44.2	45.7	46.5
Србија	39	40.1	40.8	39.3	41.7		

Извор: Евростат
 Скуп података: SDG_04_20, Ажуриран: 12.12.2024 23:00

Доступне ознаке (у табелама):
 b=прекид временске серије

Ако за неки податак постоји више ознака (флагова), све ће бити приказане у текстуалном пољу за коментаре.

Збирна статистика

Апликација може да креира збирну статистику о расположивости података за EU SDG индикаторе за изабрану земљу и годину. Генерисана табела на картици **ЗБИРНА СТАТИСТИКА** садржи детаљне информације за све SDG циљеве: укупан број индикатора за сваки циљ и број индикатора за које постоје подаци у бази података Евростата у том тренутку. Алгоритам који се овде користи је следећи: ако постоји барем један податак за индикатор у бази података, онда се рачуна да за тај индикатор постоје подаци.

Неке ћелије у колони **Расположиво** садрже коментаре (информације) који показују колико је „глобалних“ индикатора у оквиру тог SDG циља. То су индикатори који имају податке само на нивоу ЕУ (или глобално), али не и на нивоу држава. Уколико је ред за SDG циљ обележен светло плавом бојом, то значи да за изабрану државу постоје подаци за све индикаторе из тог циља. У примеру на доњој слици се види да за циљеве 1, 4, 5, 6, 7 и 11 за Србију постоје подаци за све EU SDG индикаторе (стање на дан 17.6.2025).

ЦИЉЕВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА			САДРЖАЈ			
Држава:		Србија				
EU SDG индикатори (година):		2025				
Циљ	Укупно индикатора	Расположиво	Укупно индикатора (%)	Расположиво (%)	Није расположиво (%)	
1. СВЕТ БЕЗ СИРОМАШТВА	6	6	100	100	0	
2. СВЕТ БЕЗ ГЛАДИ	6	3	100	50	50	
3. ДОБРО ЗДРАВЉЕ	6	3	100	50	50	
4. КВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАЊЕ	6	6	100	100	0	
5. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ	6	6	100	100	0	
6. ЧИСТА ВОДА И САНИТАРНИ УСЛОВИ	6	6	100	100	0	
7. ДОСТУПНА И ОБНОВЉИВА ЕНЕРГИЈА	6	6	100	100	0	
8. ДОСТОЈАНСТВЕН РАД И ЕКОНОМСКИ РАСТ	6	5	100	83	17	
9. ИНДУСТРИЈА, ИНОВАЦИЈЕ И ИНФРАСТРУКТУРА	6	5	100	83	17	
10. СМАЊЕЊЕ НЕЈЕДНАКОСТИ	6	4	100	67	33	
11. ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ	6	6	100	100	0	
12. ОДГОВОРНА ПОТРОШЊА И ПРОИЗВОДЊА	6	3	100	50	50	
13. АКЦИЈА ЗА КЛИМУ	6	0	100	0	100	
14. ЖИВОТ ПОД ВОДОМ	6	0	100	0	100	
15. ЖИВОТ НА ЗЕМЉИ	6	2	100	33	67	
16. МИР, ПРАВДА И СНАЖНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ	6	4	100	67	33	
17. ПАРТНЕРСТВОМ ДО ЦИЉЕВА	6	0	100	0	100	
Укупно	102	65	100	64	36	

Уколико је изабрано, десно од збирне табеле биће приказани пита графикони, који показују доступност података за SDG индикаторе, укупно и по сваком циљу посебно, за изабрану земљу и годину.

На доњој слици је приказана табела са графиконима генерисана за Србију, да би се добио увид о доступности података за EU SDG индикаторе за Србију за 2025. годину.

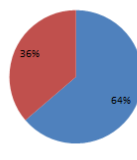
ЦИЉЕВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

[САДРЖАЈ](#)

Држава: Србија
EU SDG индикатори (година): 2025

Циљ	Укупно индикатора	Расположиво	Укупно индикатора (%)	Расположиво (%)	Није расположиво (%)
1. СВЕТ БЕЗ СИРОМАШТВА	6	6	100	100	0
2. СВЕТ БЕЗ ГЛАДИ	6	3	100	50	50
3. ДОБРО ЗДРАВЉЕ	6	3	100	50	50
4. КВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАЊЕ	6	6	100	100	0
5. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ	6	6	100	100	0
6. ЧИСТА ВОДА И САНИТАРНИ УСЛОВИ	6	6	100	100	0
7. ДОСТУПНА И ОБНОВЉИВА ЕНЕРГИЈА	6	6	100	100	0
8. ДОСТОЈАНСТВЕН РАД И ЕКОНОМСКИ РАСТ	6	5	100	83	17
9. ИНДУСТРИЈА, ИНОВАЦИЈЕ И ИНФРАСТРУКТУРА	6	5	100	83	17
10. СМАЊЕЊЕ НЕЈЕДНАКОСТИ	6	4	100	67	33
11. ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ	6	6	100	100	0
12. ОДГОВОРНА ПОТРОШЊА И ПРОИЗВОДЊА	6	3	100	50	50
13. АКЦИЈА ЗА КЛИМУ	6	0	100	0	100
14. ЖИВОТ ПОД ВОДОМ	6	0	100	0	100
15. ЖИВОТ НА ЗЕМЉИ	6	2	100	33	67
16. МИР, ПРАВДА И СНАЖНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ	6	4	100	67	33
17. ПАРТНЕРСТВОМ ДО ЦИЉЕВА	6	0	100	0	100
Укупно	102	65	100	64	36

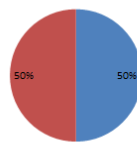
ЗБИРНО - СВИ ЦИЉЕВИ

1. СВЕТ БЕЗ СИРОМАШТВА

2. СВЕТ БЕЗ ГЛАДИ

3. ДОБРО ЗДРАВЉЕ

